

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 20 kwietnia 2016 r.

Adam Bodnar

V.7220.10.2016.JK

**Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości**

Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

W nawiązaniu do mojego wystąpienia z dnia 31 grudnia 2015 r. (nr IV.501.40.2015), skierowanego do Pana Ministra w sprawie określenia roli kuratorów w przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych, pragnę zwrócić uwagę na problem dotyczący społecznych kuratorów sądowych który, w mojej ocenie, wymaga rozwiązania i dostosowania do obecnych czasów. Nadsyłane do mnie skargi wskazują na brak regulacji prawnej w zakresie możliwości objęcia ochroną ubezpieczeniową sądowych kuratorów społecznych.

Obowiązująca ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 794, z późn. zm.), reguluje zagadnienia ustrojowe i organizacyjne dotyczące kurateli sądowej. W świetle art. 1 tejże ustawy, kuratorzy sądowi są zobowiązani do realizacji zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym celem podnoszenia bezpieczeństwa obywateli i ograniczania liczby rodzin dysfunkcyjnych. Funkcje te realizują zarówno zawodowi kuratorzy sądowi, jak i społeczni kuratorzy sądowi (art. 2 wskazanej ustawy). Zgodnie z art. 3 wspomnianej ustawy, kuratorzy sądowi, zarówno zawodowi, jak i społeczni wykonują swoje zadania w środowisku podopiecznych, także na terenie zamkniętych zakładów i placówek ich pobytu, oraz na terenie zakładów karnych, placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz leczniczo-rehabilitacyjnych.

W myśl przepisów wspomnianej ustawy, zawodowi kuratorzy sądowi pełnią funkcje na podstawie stosunku pracy, a ich status szczegółowo regulują przepisy rozdziału 2 cytowanej ustawy. Natomiast społeczni kuratorzy sądowi do pełnienia swoich funkcji powoływani są przez prezesa właściwego sądu rejonowego (art. 84 ust. 2 cytowanej ustawy)

i pełnią oni swoją funkcję społecznie (art. 84 ust. 3 ustawy). Z tego powodu nie przysługują im żadne uprawnienia, z których korzystają kuratorzy zawodowi, pomimo że zakres obowiązków jest praktycznie identyczny.

Takie uregulowanie statusu prawnego kuratorów społecznych budzi zastrzeżenia i wątpliwości środowiska kuratorskiego, na co wskazują kierowane do mnie skargi. W skargach tych, postulowana jest potrzeba objęcia tej grupy zawodowej ochroną ubezpieczeniową, w szczególności w zakresie skutków następstw wypadków przy wykonywaniu powierzonych zadań. Wypełnianie obowiązków związanych z realizacją polityki państwa wobec przestępczości oraz patologii niewątpliwie bowiem niesie ze sobą zagrożenia, które uzasadniają zapewnienie im ochrony gwarantującej rekompensatę za doznane szkody w związku z pełnieniem służby. Wypłacany im ryczałt, o którym mowa w art. 90 ust. 1 i 2 ustawy o kuratorach sądowych, ma wyłącznie na celu zrekompensowanie kuratorowi społecznemu wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem dozoru lub nadzoru. Stąd też, moim zdaniem, na uwagę zasługuje postulat nowelizacji przepisów w tym zakresie i objęcie kuratorów społecznych ochroną ubezpieczeniową. Dla przykładu pragnę wskazać regulację zawartą w art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, z późn. zm.), która daje możliwość objęcia ubezpieczeniem wolontariuszy, którzy ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonują powierzone zadania. **Ochrony takiej pozbawia się natomiast kuratorów społecznych, którzy w świetle art. 115 § 13 pkt 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. nr 88 poz. 553, z późn. zm.) są funkcjonariuszami publicznymi.**

Mając powyższe na względzie, zwracam się do Pana Ministra, stosownie do przepisu art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1648, z późn. zm.), o przedstawienie swojego stanowiska, a w szczególności przekazanie informacji, czy Pan Minister rozważa potrzebę nowelizacji przepisów w zakresie ubezpieczenia społecznych kuratorów sądowych.

Podpis na oryginale